

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

Uredniški in upravljalni prostori:
2857 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2857 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXI

Cena lista je \$5.00

Registered as second-class matter January 28, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 15. junija (June 15), 1928.

Subscription \$4.00 Yearly

STEV.—NUMBER 140

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Farmarska revolta klaverno izpadla

Policija ustavila 600 puntarjev pred konvencijo dvorane v Kansas Cityju. — Farmarji ignorirani v platformi, suhačem je pa ustreženo.

Kansas City, Mo. — V sredo je stopila v akcijo farmarska "rebelna armada," toda z žalostnim rezultatom. Namesto napovedanih 100,000 demonstrantov je korakalo okrog 600 možakov po ulicah proti dvorani republikanske konvencije in godba pred njimi je igrala Chopinovo mrtvaško koračnico. Na čelu procesije je neki farmer nosil na drogu listino ovito s kosom črne platna in na vrhu je bil napis "First mortgage" (prva vknjižba).

Drugi napil korakajočih so bili: "Ne maramo Hooverja," "Lahko imenujete Hooverja, toda brez nas ga ne morete izvoliti," "Trideset milijonov farmerjev se ne more motiti," "Mi smo republikanci, a iz množičnosti smo lahko tudi demokrati," "Mi nismo rdečkarji ali radikalci, mislimo pa, da smo republikanci" itd.

Ko so rebeli prikorakali pred vhod dvorane, jim je policija zastavila pot. Nastal je sunder in prekanje, a vse zaman; v dvorano jih niso pustili. Nato se je vršil shod na cesti pred dvorano in Edgar D. Busch iz Indiane, ki je vodil procesijo, je ogorčeno vprašal, zakaj nimajo ameriški državljani vstopa na svojo konvencijo. Kdo kontrolira republikansko konvencijo, Amerika ali Anglija? Potem so rebeli korakali trikrat okoli dvorane in se razšli.

To pa ni bil edini poraz farmerjev. Njihovi zastopniki so zastoj pritiakali na odbor za platformo. Dosegli so, da se je platforma zavlekla do četrtega, niso pa dobili zahtevane "planke." Točka, katero je sprejel odbor glede farmarskega vprašanja, se ujema s stališčem predsednika Coolidgea.

Na drugi strani pa so suhači dosegli, da je prišla v platformo točka, s katero se republikanska stranka obvezuje, da bo njena administracija strogo izvajala prohibicijo. Sprejeto je bilo vse, kar sta zahtevala senator Borah in Protisalunska liga. Pred štirimi leti je stranka stare garde ignorirala prohibicijo v svojem volilnem programu, zdaj pa se je direktno izrekla za absolutno sušo — kakor da je to najvažnejše vprašanje, ki je na dnevnem redu.

KLANOVEC OBDOJEN.

Indianapolis, Ind. — Earl Klinec, klanovec in bivši pobočnik D. C. Stephensa, bivšega klansekega zmagaja, je bil v sredo obsojen na od enega do treh let ječe radi krivega pričanja.

Klinec je bil nekaj časa policaj v Evansville, Ind., in je skušal vplivati na porotnike v obravnavi proti Tom Adamsu, znamenitemu uredniku, ki je razgaljal klanovske korupcije, in je ponaredil affidavit, ki je bil obtežen za Adamsa in ga predložil veleporoti preteklo jesen.

Odnosi razbito čeljust in plačil globo.

Chicago. — S. A. Stone, ki je upravljal tobakno prodajalno v Lexington hotelu, Michigan ave. in 22 st., se je prepiral s Thelmo Lindsay, strežnico v restavraciji omenjenega hotela, v katerem mu je slednja razbila čeljust s steklenico. Zadeva je prišla pred sodišče in v sredo ga je pa še sodnik Joseph McCarthy obsodil na denarno globo \$10 in plačitev stroškov radi nespodobnega obnašanja.

Agitacija za "Prosveto"

Kolonije v Evropi se zanimajo za Kansas City

Hoover bo še najboljši, pravijo bankirji v Avstriji in Nemčiji.

Dunaj, 14. jun. — "Ameriške kolonije" v centralni Evropi se naravno zanimajo za republikansko konvencijo v Ameriki, kjer postavljajo kandidata za bodočega predsednika svetovnemu imperiju. Dunajski in berlinski listi so si vzeli nalogo, da seznajajo svoje čitatelje s perspektivnimi kandidati; pojasnili so tudi, kje je Kansas City in kaj pomeni konvencija republikanske stranke.

Izmed vseh kandidatov je Hoover najbolj poznan v centralni Evropi, kjer je tik po vojni vodil pomožno akcijo, nasičujočo lačne množice z ameriškim kruhom in utrjujočo z ameriško municijo kontrarevolucijo proti boljševizmu. Dunajska "Neue Freie Presse" se vsega tega hvaležno spominja in zaključuje, da za finančne kroge Avstrije in Nemčije bo Hoover še najboljši predsednik.

Pot dni dela v protinajskem podjetju

Wall Street Journal priporoča pet dni dela za General Motors kompanijo.

Washington, D. C. — Veliko začudenje je povzročilo priporočilo v Wall Street Journalu, v listu bankirjev in finančnikov, da General Motors kompanija, konkurenčno avtomobilsko podjetje proti Fordu, takoj uvede pet dni dela v tednu.

Fred Hewitt, urednik strokovnega lista "Machinist Journal", naglašja, da je objava tega protidelaškega lista za pet dni dela v tednu za motorno industrijo logična. Podlaga za argumente je zdrava. Ampak velika uganka je, zakaj je mr. Barron se le zdaj odkril, da velebliznis potrebuje pet dni dela v tednu, da otme sebe pred krizo, ki prihaja valed brezposelnosti, in depresijo na domačem trgu.

Kar je Barron priporočil je to, da najbolj procvitajoča korporacija General Motors vodi pri uresničenju pet dni dela v tednu kot odpopot poti nadprodukciji in podkonsumu in proti naraščajoči brezposelnosti.

CASNIŠKI POROČEVALEC A. RETIRAN NA PREMOGOVNEM POLJU.

Govoril je s slakovno stražo.

Pittsburgh, Pa. — Philip Schatz, časnikarja in pisatelja za kinopredstave so izpustili iz zapora, v katerega so ga utaknili, ker je govoril s stavkovnimi stražami pred Paisleyjevimi premogovnikom št. 2 v Triadelphia, W. Va. Ampak slike, ki jih je napravil za filme, niso prišle policiji v pest.

Transpacifični letalci v Melbourne.

Melbourne, Avstralija, 14. junija. — Ameriško-avstralski letalci, ki so prvi premagali Tih ocean med Ameriko in Avstralijo, so večerj poleteli iz Sydneya v Melbourne, glavno mesto Avstralije. Dospeli so čem v šestih urah in sprejeli jih je 80,000 oseb.

Vlak ga ubil.

Ottawa, Ill. — Vincent Delei je bil v sredo ubit na križišču blizu tega mesta od voza predmestne električne. Delei je bil poročen in oče treh otrok.

Protestirajte proti ukinjanju radiopostaje WEVD

Poslužite se natisnjene vzorca.

Chicago, Ill. — Delavci, tovariši! Zvezna radiokomisija želi ukiniti spominsko radiopostajo, za katero je delavstvo darovalo svoje krvavo zaslužene žulje, da se ohrani svoboda govora v zraku. Preprišite tu natisnjeni vzorec, podpišite ga sami in vaši prijatelji. Kot ameriški državljani imate pravico izraziti svoje mnenje o naznanilu zvezne radiokomisije. Ne odlašajte! Sedite in preprišite vzorec, podpišite ga, nakar obiščite svoje prijatelje in znance in jim recite, da ga podpišejo. Kadar ste nabrali večje število podpisov, oddajte protest radiokomisiji v Washingtonu. Vzorec se glasi: To the Federal Radio

Commission,

Washington, D. C.

We, the undersigned, wish to enter our protest against the revocation of the license of Station WEVD, the Debs Memorial Radio Station. We believe that minority opinions on public matters should have access to the use of the air as freely as those holding generally accepted views, and that the revocation of the license of WEVD would, in effect, be a denial of the freedom of expression, to a considerable body of the American people.

Name

Address

Nobile ranjen

Vsa Italija poparjena valed nesreče, ki je znela njeno pomno ekpedicijo.

Rim, 14. jun. — Z ledenega severa je prišla vest, da je general Nobile tudi med onimi, ki so bili ranjeni, ko je zrakoplov "Italia" treščil ob tla in se potem figrabil — igračka viharja. Nobile je pobit na desni roki in nogi, ali ne nevarno.

Počasno gibanje reševalnih ekpedicij je naredilo fašiste zelo nervozne. Vsa Italija je poparjena valed fliške Nobileve ekpedicije. Najbolj pobita je Nobileva žena, ki vsak dan čepi v cerkvi in moli. Papež je odredil posebne maše in molitve po vseh cerkvah v Italiji za rešitev Nobilevega moštva.

NADALJNA RAZKRITJA TRUSTOVE PROPAGANDE.

Trust elektrike je porabil velike vzote denarja v državi Texas za svojo propagando.

Washington, D. C., 14. junija. — Informacijski biro, katerega je upravljal trust za proizvodnjo elektrike sile v državi Texas, je porabil nad \$25,000 letno za svojo propagando v šolah in časopisih samo v Texasu. Tako je izpovedal večerj William C. Grant, direktor biroja, pred zvezno-obrtno komisijo, ki preiskuje trustovo propagando v šolah in časopisju.

Informacijski biro so vzdrževali in podpirali družbe javnih naprav v državi, je dejal Grant v svoji izpovedi. Poleg mnogih člankov, ki so bili poslani časopisom v priobčitev, so družbe inaugurirale številna predavanja v vseh večjih mestih države. Trust je imel na svoji plačlini štiri profesorje s tekoške univerze, kateri so prirejali predavanja in propagirali za trustove interese. Izdanih je bilo tudi nad sto tisoč pamfletov, buletinov in okrožnic, katere se je razposlalo vližim šolam, univerzam in profesorjem. Pri vseh večjih časopisih je imel trust vpisane svoje ljudi, ki so pisali članke v korist trusta in proti mestnemu lastništvu javnih naprav.

DIKTATOR GOMEZ SEDI NA OGNJENIKU

Temu ognjeniku je ime republika Venezuela.

Caracas, Venezuela. — Diktator Gomez sedi na ognjeniku, ki ga ljudje imenujejo republika Venezuela, in opazuje, kateri izmed študentov, ki jih je on držal v ječi, odda strel, ki bo napovedal konec njegovi dolgotrajni vladni. Od časa do časa da prijeti osebe, jih vreči v ječo, nato jih pa obtoži nasilnega prekuštva, toda zaveda se, da ne more strašiti vsega ljudstva. Njegova zadnja želja je ta, da odpravi v republiko podpredsedništvo, dastravno je njegov sin podpredsednik.

Gomez je postal star in nezaupljiv in meni, da je zanj najboljše, ako ne skupa niti svoji lastni družini. Vrh tega ljudje pripovedujejo o njem, da se ga prijemlje čudne muhe in da namereva iz republike napraviti kraljevino.

Ko so se njegovi dohodki najbolj množili od davka, ki ga plačujejo ameriške in britske oljne družbe, in je mislil na popolno diktaturo, o kateri je njegov stari prijatelj Porfirio Diaz iz Mehike dokazal, da kaj takega ne postoji, so ga nemilo dregnili v nos njegovi dijaki. Dijakom je dovolil v mesecu februarju ob času karnevala, da obdržajo dijaški teden s patriotičnimi govori. Dijaki so izrabili karneval po svoje. Hvalili niso Gomeza, ampak obdržali so govore in pili pannačo, ki so povzročile, da so marsikateri dijaki odgnali v ječo v trdnjavi Porto Cabello.

Dijaki so obdržali nato protestne shode, akoravno jih je policija svarila. Dijaki so odkarali na glavni stan policije in zahtevali, da se tudi vržejo v ječo. Gomez je hitro imenoval novega policijskega načelnika, na katerega ni vplival fakt, da so ti dijaki sinovi bogatih in vplivnih družin. In v trdnjavi je bilo kmalu več kot dve sto jetnikov.

Prihodnji teden so se dijaki protestni obhodi ponavljali kljub policijskemu svarilu.

V delavnicah v glavnem mestu so pričeli prenehovati s delom. Zastaj je promet tramvaja, prenehala je telefonska služba in prišlo je do spopadov s policijo na ulicah. V trdnjavi so kmalu imeli zaprtih tri sto pisarniških trgovskih uslužbencev, ki so imeli pogum podpisati manifest za stavko. Ko je bilo tucat ljudi ubitih in protesti niso prenehali, je Gomez ukazal, da se večina drugih jetnikov in vsi dijaki iz

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena glasilov po dogovoru. Zahvalni so na vrnitvi.

Naročnina: Zdravljene drlake (Ivan Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za izven-
stvo \$9.00.

Naslov za vso, kar ima slika v letniku: 1928

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

128

Datum v obljubi a. pr. (May 31-1928) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je o tem danem potrdilo naročnik. Posredujte ga praviloma, da se vam ne ostri list.

ORGANIZACIJA JE POSTALA NUJNA POTREBA ZA DELAVCE.

Velike zveze, ki jih imajo kapitalisti v današnjih dneh med seboj, ustvarjajo nujno potrebo, da se delavstvo organizira gospodarsko, strokovno in politično, če ne, bo delavstvo pritisnjeno ob steno. Kapitalisti se ne organizirajo v tem smislu kot delavci, ampak kapitalisti imajo skupne interese v tem, da pritisakajo na mezde, uvajajo dolg delavni čas, podaljšajo življenje kapitalističnemu sistemu blagovne produkcije in distribucije in obdrže delavno ljudstvo do gotove meje glede gospodarskih vprašanj v nevedi. Pri kapitalistih opazimo, da se večinoma zavedajo teh skupnih interesov, medtem ko opazimo med delavnim ljudstvom v splošnem prav malo inteligence, da velika masa delavnega ljudstva zapopade, da se mora organizirati ne glede na spol, narodnost, vero in polit. gospodarsko, strokovno in politično kot razred delavnega ljudstva. Kapitalisti so vedno zapopadli, da svoje interese najbolje čuvajo, ako so organizirani in obdržavajo medsebojne mednarodne zveze ne glede na vero, spol, narodnost in polit. Posledica tega je, da je kapitalistom raznega verskega izpovedanja, razne narodnosti in polit. bilo mogoče plačevati tako nizke mezde, ko je bilo le mogoče v njih interesu.

Kolikor nižje so mezde, kolikor daljši je delavnik, toliko manj sredstev in časa imajo delavci za svojo izobrazbo in razvedrilo. Na drugi strani pa opazimo, da se množi številno brezposelnih delavcev, akoravno se ne producira manj blaga, ampak ravno narobe, t. j. vedno več blaga.

Stroji, ki so jih izumili človeški zenji v olajšavo dela, se uvajajo pri delu na škodo delavcev. Posledica takega ravnanja je, da je vedno več delavcev brez dela, naobratno se pa množi dobiček podjetnikov. Vedno več delavcev je vrženih na cesto in potisnjenih v obupno stanje.

Brezposelni delavci pritisakajo na mezde onih, ki delajo. Kapitalisti so veseli, ako je veliko število delavcev brez dela. Brezposelni delavci iščejo delo, da se pošteno prežive. Dostikrat so pripravljeni delati za nižjo mezdo, samo da dobe delo. To pa porabijo kapitalisti, ki so lastniki proizvodnih sredstev, za znižanje delavske meze. Temu zniževanju meze je pa treba priti v okom in sicer na ta način v današnji človeški družbi, da se skrajša delavni čas.

Da se to doseže, je treba, da je delavno ljudstvo organizirano strokovno in politično.

Strokovne organizacije morajo obsejati po cele industrije, te morajo pa imeti še medsebojne zveze, da se med sabo podpirajo druga drugo. Zadaj za strokovnimi organizacijami pa mora biti politična organizacija delavnega ljudstva, da izvaja svojo politično moč, ako jo strokovno organizirani delavci potrebujejo.

Prvi potreben korak je, da se delavno ljudstvo organizira strokovno. Strokovno organiziranega delavnega ljudstva v Ameriki je komaj ena četrtina. Politično organiziranega je pa še veliko manj, kar pokažejo izidi vseh volitev.

Te razmere prikazujejo, da morajo strokovno in politično organizirani delavci izvršiti veliko izobraževalnega dela med ameriškim delavstvom, da bo razumelo, da se mora organizirati gospodarsko, strokovno in politično, da izboljša svoje življenjske razmere in se končno osvoboditi mezdne sužnosti. Te vrste izobrazbe ne širijo kapitalisti med delavnim ljudstvom, pa tudi jo ne izvršijo na univerzah in drugih šolah.

Zavedni delavci morajo biti sami učitelji in izobraževati morajo svoje razredne tovariše, ako žele priti kapitalizmu do živga. Čakati na izobrazbo, da bo kapitalizem šele odpravljen, pomeni udajati se prijetnim sanjam, ki se ne bodo uresničile, dokler se delavstvo ne bo samo pobrigalo za izobrazbo mase delavnega ljudstva. Izobraževati maso delavnega ljudstva pa ni lahka reč in tudi ne prijetno delo. Vsa, ki se trudi povzdigniti maso delavnega ljudstva tako visoko, da bo gospodarska in politična vprašanja saj tako razumela, kot jih on razume, pa doživi več neprijetnega in trpljenja v svojem življenju kot oni,

ki brezbržno živi tjevidan, ali pa sugestira delavnemu ljudstvu, da naj čaka na odrešenika, ki vzame politično moč kapitalistom in jo podeli delavnemu ljudstvu.

Pravega borca ne straši ničesar. Ne boji se preganjanja od strani vladajočega razreda, a ravno tako se ne zmeni za kriv in obrekovanje krivih prerokov, ki se vprav sedaj oglašajo na vseh koncih in krajih, da zave-dejo delavno ljudstvo.

VESTI IZ NASELNI

Dodatno poročilo s konvencije SSPZ.

Cleveland, O. — Nadaljevanje poročila s konvencije SSPZ, Indianapolis, Ind. Prve dni smo mislili, da bomo gotovi s konvencijo še v soboto, toda zavleklo se je čez soboto in temu sta krivi gotovi dve točki, oziroma pritožba št. 39, odnosno št. 8 v Coloradu, kjer se je vršila stavka. In pa točka v pravilih radi stavkokaštva, katero se je odpravilo, in sicer radi poslovnice v Pennsylvaniji. Dokler je taka točka v pravilih, je poslovanje izključeno.

Sprejeta je bila resolucija, da se ostalo premoženje Jugoslov. rep. združenja razdeli med stavkajoče rudarje. Kar pa je premoženje v delnicah pri gotovih časopisih v stari domovini, naj ima v oskrbi sedanji obstoječi odbor. Za operacije za eno in isto bolezen se ne plačuje več kot enkrat. Za operacije v nosu se ne plača. Drugo radi operacij ostane večina po starem. Sklenjeno, da se povzame assessment v \$2 sklad od \$1.60 na \$1.70, obenem pa se za prvih pet dni bolezn ne plača nobene bolniške podpore. Drugače je člen radi bolniške podpore ostal nespremenjen. Kar se tiče pasivnosti, se izda za dobo 3 mesecev, a se lahko podaljša za dobo enega leta. Več kot eno leto ne more biti pasiven noben član. Član tekem pasivnosti je še vedno smatran za člana zveze, samo ima manjše pravice, to je, pasiven član nima pravice do glasovanja ne pri društvu, ne pri zvezi. Lahko pa je voljen v društveni urad, ako takoj deli dotično društvo. V času pasivnosti člana nima zveza nobene obveznosti, izjemni posmrtnine. Kar se tiče pasivnosti, je še več tolačenj, pa se mi zdi nepotrebno še vsa ostala tukaj opisovati, ker itak pridejo v kratkem v celoten zapisnik.

V četrtke zvečer se je vrnil na čast delegacij banket. Govorili so vsi glavni odborniki, nadalje konvenčni predsednik Krist Stokel, urednik Enakopravnosti V. Grill, delegatje Ludvik Medvedek, Valentin Pirc, Fr. Pucelj, konvenčni tajnik F. Mahnič (Indiana), zastopnik Enakopravnosti A. Jankovič, in da ne pozabim, je govoril, pel in ungalj vestranski humor delegat s palico Fr. Setina iz Kanasa. On je večni delegat na naših slovenskih naprednih konvencijah, ter je stara gorenjaka in hkrati delavska korenina. — Njegova spremljevalka je nad dvajset let stara palica, ki ga je spremljala že na vseh konvencijah. To palico tako hitro pogreša, da bi si človek ne mislil. Našel se je na konvenciji delegat, ki mu je to palico skrivaj vzel in skril, toda takoj je bil protest pred konvencijo in dobil je pošteno svojo ljubljeno nazaj. Torej delegat Setina nam je napravil obilo veselja in zabave na konvenciji. Priprorniti moram, da je bil Mr. Setina najstarejši delegat oziroma član te konvencije, a plesal pa je najbolj živahno z najlepšimi mladenkami in ženami. On je zaveden delavec in trden unijski. Čast in priznanje njemu!

Na tem banketu je res bilo najboljše razpoloženje; bili so vsi veseli, da skoraj ne pomnim takega. Maraskateri delegat in delegatinja ter obenem govornik (med temi sem bil tudi jaz, večni popotnik), smo bili presenečeni in očarani nad slovensko naselbino Indianapolis, ker smo si jo predstavljali vse drugače, kot v resnici je. S tem upam, da je dvignjena čast slovenske naselbine, ker pri slovesu smo bili vsi iskreno zadovoljni in hvaležni indianskopim Slovincem, posebno pa društvu št. 22 SSPZ. Torej priročna vam hvala, napredni Slovinci v Indianapolisu, Ind., za tako veliko gostoljub-

nost, ki ste nam ja nudili za česa konvencije SSPZ.

Naj omenim še nekaj pomembnih sklepov te konvencije. — Sklenjeno, da noben član ne more biti obenem glavni odbornik naše SSPZ in hkrati tudi član gl. odbora še kakšne druge organizacije. Ako je slučajno izvoljen pri naši Zvezi v glavni urad in je že od poprej gl. odbornik kakšne druge podporne organizacije, mora pri drugi tekoni tridesetih dni resignirati. Mnenje zbornice je bilo, da se dvema gospodarjema ne more služiti. Prihodnja konvencija se bo vršila v Pittsburghu, Pa., katero mesto je dobilo največ glasov. Za Pittsburghom pa je dobil največ glasov Collinwood, O. Zborovalci so menili, da je Pittsburgh nekakšna centrala Pennsylvanije, kjer ni bilo še konvencije naše Zveze.

V glavni odbor za naslednja štiri leta so bili izvoljeni sledeči: Glavni predsednikom Vatro Grill (Cleveland, O.); podpredsednikom Fr. Bostich (Chicago, Ill.); tajnikom William Russ (Chicago, Ill.); blaginikom J. Kmet (Cleveland, O.); vrhovni zdravnik dr. F. J. Kern (Cleveland, O.). Nadzorni odbor: — predsednik John Kalan (Chicago, Ill.); Fr. Mahnič iz Minnesote in Frank Pucelj iz Colorada, O. Porotni odbor: predsednik Jos. Krotec (Pittsburgh, Pa.); Zajc (Forest City, Pa.); Krist Stokel (Cleveland, O.). — Cleveland je torej dobil pet gl. odbornikov, Chicago tri, Pennsylvanija dva in Minnesota enega. Volilo se je tudi za vsakega gl. odbornika po enega namestnika. Večinoma so izvoljeni iz Colorada, O., in iz Chicago, Ill. Anton Jankovič.

Delavske športne gibanje v Jugoslaviji

(Izvirno.)

Ljubljana, ob Binkoštih. — Na prvi pogled in pa po poročilih, ki jih širijo vedno nezadovoljneži iz Jugoslavije, bi se dalo sklepati, da mora biti po vsej jugoslovanski deželi senen nered. Toda temu brezdomu ni tako. Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da v marsičem res ne prednjačijo moderni uredni sodobne države, vendar pa tako hudo, kakor pravijo nekateri, le ni.

Tudi v socialnem-družabnem pogledu moremo videti le napredek, ki se potencira predvsem z emancipacijo posameznih razredov. Poostrežen socialnih nasprotstev — radi razredne zavodnosti — brezdoma ni znak padanja in upadanja, nego le znak mirnega in logičnega razvoja na boljše.

Ni enako po vsej Jugoslaviji, kajti ta dežela je jako razlikovita dežela. Ali Slovenija, ki po kulturni in civilizaciji vseokrog prednjači ostalim krajem Jugoslavije, je še pokazala osamosvojitve delavskega razreda in danes moremo reči, da so prvi znaki popolne emancipacije slovenskega proletarijata od slovenskega meščanstva že tu.

Pisali smo že o emancipaciji žene, proletarske žene, proletarskega dekleta od meščanke, pisali smo že o duhovni emancipaciji proletarijata od meščanske kulture, dalje o emancipaciji delavskega razreda v političnem in gospodarskem oziru. In tudi telesno - kulturna emancipacija ni izostala: razvila se je delavska telovadba, delavski šport proti meščanski (orlovske in sokolske) telovadbi in proti meščanskemu športu.

Kakor v vseh ozirih, tako je bilo tudi tu. Pot je peljala navzgor. Danes pa že lahko rečemo, da se ne nahajamo več v skromnih početkih v tem oziru. Delavska telovadba v Sloveniji lepo napreduje. Povsod v industrijskih krajih, v rudarskih revirjih, v Ljubljani, v Mariboru — so zelo razvite delavske telovadne jednote (DTE), ki dobe letno že svoj krog in ki že nasto-

pijo v javnosti in to ne samo delavski, ampak tudi meščanski.

Klerikalni Orel in liberalni Sokol propadata. Delavstvo mu ne zaupa več v telesno vzgojo svojih otrok. Oni hodijo že k nam. Narakčaja je še precej in še se zbira v naših socialističnih vrstah.

Tako že izgleda, da bodo delavske telovadne enote resne nasprotnice tudi še obstoječih meščanskih telovadnih organizacij: Oria in Sokola.

Vesti iz Jugoslavije

ZASTOJ V POGAJANJH ZA INOZEMSKO POSOJILLO.

(Izvirno.)

Beograd, maja meseca.

O inozemskem posojilu, ki ga namerava Jugoslavija najeti v inozemstvu smo že napisali nekaj člankov. V njih pa smo trdili, da bi tako posojilo Jugoslaviji silno mnogo koristilo, kajti ako bi se pametno porazdelili krediti na vse pokrajine, bi se prav lahko dvignilo narodno gospodarstvo v mladi in gospodarsko še ne razviti državi.

Toda posojilo dobiti ni lahka reč. Čeprav so se londonske večje banke že zavezale in baje je podpisale pogodbo o najetju 15 do 14 milijardnega posojila Jugoslaviji, vendar pošiljke še ni tu in stoji vse to vprašanje posojila odprto na dnevnem redu.

Radi posojila vlada v Jugoslaviji dokaj nervoznosti, zlasti pa pri članih vlade in pri finančnemu ministru dr. Bogdanu Markoviću, ki je že precej potov naredil v svrhu najetja posojila v inozemstvo. Ministriški predsednik Velja Vukičević ter ostali radikalni in demokratski ministri so že v skrbah, ako se bo v teh pogajanjih naredil daljši zastoj. Iz Londona namreč vedo poročati, da so se med bankami in denarnimi zavodi storili neki dogovori, iz katerih se da spoznati, da hočejo nekaj časa čakati. Stvar je resnična in opazi je v nervoznost pri vladi v Beogradu — da vlada zastoj v pogajanjih za inozemsko posojilo.

Pričakovati pa je, da zastoj ne bo dolgo trajal. To bi bilo tudi Jugoslaviji v precejšno škodo, kajti čim prej je posojilo in kredit tu, tem prej se lahko prične delati na gospodarski obnovi mlade države. Zastoj dejanski je tu, vendar pa ni, kakor izgleda in kakor je čuti pri omih krogih v Londonu, ki to posojilo forsirajo in so mu naklonjeni, nevarnosti, da bi dolgo trajal. Londonski list "Times" poroča namreč, da so vesti o sklopih in podpisu posojila v Jugoslaviji nekoliko prezgodnje, vendar pa pogajanja za zakonodajno posojilo ugodno potekajo. Treba je namreč še proučiti mnogo podrobnosti. Kakor hitro pa bo rešeno to, bo posojilo sklenjeno in podpisano.

Res je sicer, da nastanejo, zlasti kadar gre za posojilo v tako ogromni dimenziji, večje težave, ki se ne dajo tako lahko premostiti, kakor bi človek na prvi pogled mislil. Kajti predvsem je treba pri tem misliti, ali je Jugoslavija vredna zaupanja v inozemstvu in ako se jih lahko posodi in ako bo lahko potem vrnila svoje plačila. Jasnno je, da v slučaju, ako bo nameravano posojilo podpisano, da bo to lep dokaz, da je Jugoslavija lepo razvita država, ki ima lahko najlepšo in najuspešnejšo bodočnost.

Posojilo pa kakor rečeno, ako bo prav in sorazmerno z ozirom na pokrajine porazdeljeno, bo silno mnogo koristilo splošnim potrebam prebivalstva, zlasti pa bi dvignilo narodno gospodarstvo Jugoslavije do one višine, ki daje vsaki državi, vsakemu narodu močno in sigurno gospodarsko eksistenco.

Stabilizacija jugoslov. denarja zopet v ospredju.

Stabilizacija jugoslovanskega denarja, to je dinarja, stopa v Jugoslaviji zopet v ospredje, ker narekujejo to gospodarsko-financijski problemi mlade države. Stabilizacija dinarja po mnenju nekaterih finančnih strokovnjakov sicer še ni nujno potrebna, vendar pa je to stvar treba držati v vidu in že sedaj delati na to, da se zakonski načrt o stabilizaciji denarja čimprej predloži narodni skupščini, da se sprejme.

Sedanja Vukičevićeva vlada s finančnim ministrom dr. Bogdanom Markovićem stoji na stabilizaciji denarja, da se finančno stanje v kolikor se tiče stabilizacije valute postavi na neko stalno bazo in se s tem da možnost ekonomskega napred-

ka v vsakem ožiru. Obstoja pa nekoliko različni mnenja, kako izvesti stabilizacijo dinarja in na kateri bazi.

Kakor izgleda, je del ministrov in sicer radikalni del s dr. Korošcem zadovoljen z načrtom, da bi se izvedla stabilizacija dinarja na osnovi 9.12, drugi del vlade, to so Davidovičevi demokrati pa stoji na stališču, da je treba to osnovo vendarle nekoliko znižati, ker bi bila za naše razmere precej previsoka.

Stabilizacija dinarja pa zadeva tudi vprašanje Narodne banke. Vodstvo banke je sicer prijazno ideji stabilizacije dinarja, vendar pa smatra, da je stvar še nekoliko prezgodnja. Sam generalni direktor Narodne banke dr. Dragoljub Novaković se z načrtom vlade strinja in zagovarja njen načrt. O stališču Narodne banke k stabilizaciji jugoslovanske valute, pa je izjavil:

Glavni upravni odbor Narodne banke je že veliko razpravljalo o stabilizaciji dinarja in tudi o načrtu, ki ga je predložila Narodna banka — sedanja vlada. Glavni odbor v Beogradu se v bistvu strinja z načrtom, vendar pa ima še razmotriti v detajlu vprašanje o izpremembi zakona glede statuta Narodne banke. Vendar pa je med Narodno banko in sedanjo vlado že dosežen neki gotov sporazum v kolikor se tiče predloženega načrta o zakonski stabilizaciji dinarja. S stabilizacijo jugoslovanske valute se v ničemer ne bodo izpremenili sedanji odnosi in zato so vsake bojazni, ki izvirajo iz takega mišljenja, na pačne radi neutemeljenosti. Dinar bo veljal toliko kot doslej. Uvedla pa se bo samo obveznost zamenjave novčanice Narodne banke.

Iz te izjave generalnega direktorja Narodne Banke se točno vidi, da stabilizacija jugoslovanskega dinarja pomeni pravzaprav samo stabilizacijo valute, jugoslovanskih financ in ničesar drugega. Stabilizacija sama na sebi je potrebna, ker so se gospodarske razmere v Jugoslaviji tekom zadnjih petih, šestih let že toliko izpremenile, da bi stabilizacija dinarja bila prav na mestu, ker bi brez dvoma uspešno koristila napredku narodnega gospodarstva v Jugoslaviji. — S.

Kongres gospodarskih zbornic v Osljeku. Pred dnevi se je vršil v Osljeku dobro obiskan kongres gospodarskih zbornic v Jugoslaviji. Navzoči so bili tudi zastopniki vlade v Beogradu. Kongres sam pa je razpravljalo o najaktualnejših gospodarskih vprašanjih, ki so v Jugoslaviji na dnevnem redu. Kongresu je predsedoval g. Weiss. V referatih, ki so bili nato podani, se je določilo važno stališče, ki ga bodo gospodarske zbornice zavele, kadar bo vlada v Beogradu imela v načrtu kakve večje akcije splošno gospodarskega značaja. Med drugim so se zborovali postavili za ukinitje davka na poslovni promet, ki silno obremenjuje domačo trgovino in ki gospodarskim institucijam nalaga prevelika bremena. Zborovali so se dalje razpravljali tudi o nazadovanju jugoslovanskega voza, ki je zlasti v teku zadnjih leta znatno padel. Dalje o reorganizaciji konzularne službe, ki ne zadošča več sedanjim potrebam, potem o organizaciji gospodarske statistike, ki je bil dosedaj zelo pomanjkljiva. Končno pa se je še poleg drugih važnih vprašanj določilo tudi to, da se v najkrajšem času osnuje ekonomska propaganda in osnove informativnega urada.

Kongres sam pa je pokazal zelo velika razumevanja za narodno gospodarstvo v Jugoslaviji, zlasti pa tudi v tem, kako bi se dala omiliti vsa ona vprašanja, ki silno obremenjujejo njegov svoboden in miren razvoj.

Nevadni tajec.

Letoviškar vpraša grobarja v Splitu: "Ali ljudje tukaj pogosto umirajo?" — "Eh ne, gospodine, se odrče grobokop, "vskoko samo enkrat."

Iz Julijke Bonocije in slov. Primerja

6. aprila, 1928. — Piccolo od 25. marca je objavil sledeči članek, ki ga radi zanimivosti in nikakor ne morda radi znanstvene vrednosti prinašamo v celotnem prevodu. Članek nosi naslov: "Na Krasu in ob zgornji Soči." Obmejni Italijani.

Inteligenten mladenič, rojen v nekem kraškem kraju, je v živem govoru izbruhnil sledeče besede: Jaz se čutim Italijani in samo Italijani! dasi sem vzrastle v krogu svoje družine, govoreče kraški dialekt.

Jeziki in dialekt.

V večerini državi, kakor je bila Hababurška monarhija, v takem močaku narodov, ki so bili ločeni geografsko in zgodovinsko, je zakon razlikoval osebe po običajnem jeziku in jih klasificiral v "narodnosti".

V Italiji pa, kakor v vseh narodnostnih državah, kjer se govori samo en skupni jezik, dojem veliko številni dialekti ne gredo preko meje posameznih pokrajin in skupin, ki se nahajajo tu pa tam, se smatrajo vsi državljani v notranjosti in zunaj, da so italijanske narodnosti.

Na listinah urada civilnega stanja in na identitetnih izkaznicah se narodnost vsakega posameznika označuje izrecno kot "italijanska".

Noben zakon in noben ukaz ne ukazuje ali zabranjuje rabo kateregakoli dialekt (možakar je pač prejel Gentilejevo šolsko reformo, ki izrecno ukazuje po posameznih dialektih v šoli in celo prevajanje lokalnega dialekt v italijanski predpisan za sprejemni izpit v srednje šole, dočim je bil pouk slovenščine in hrvaščine izgnan iz šole. Enako je možakar prejel odredbo oblasti, ki poudarja da označuje "narodnost" na identitetnih izkaznicah državnih pripadnost in ne narodnost v našem smislu.)

Tudi štetje se ne briga za dialekt, ki se govori v družinah (tudi v tem ožiru je članek pokazal svoje ignoranco, kajti ljudsko štetje iz leta 1921 in celo ono iz leta 1922 na Reki izrecno vpoštevata po avstrijskem vzorcu celo običajni jezik).

Vsakemu je prosto, da govori v lastni hiši in pri običevanju s tistimi, ki ga razumejo, dialekt, ki mu prija (tudi tukaj je možakar silno alah poučen, saj so njegovi siličljivi ponovno fizično napadli naše ljudi, ki se medseboj govorili slovenski in so razni učitelji ukazali učencem celo lastne starše poslušati le italijanski, razni karabinjerski maršalji in brigadirji pa so gostilničarjem prepovedali nagovoriti goste v slovenščini in isti "Piccolo" je pred časom objavil članek, v katerih je neki profesor iz Pasiha zahteval, naj se prepove hrvaščina v trgovinah in krmah).

Toda članek nadaljuje, narodni jezik je samo eden, državni jezik je samo eden: Italijanski.

Dravljani Italije so torej vsi po pravu in po dejstvu Italijani in vsi vajo vsi enake pravice in dolžnosti.

Država se ne more brigati za različne dialekte, ki se govorejo od grebenov Alp do otoka Lampedusa v Sredozemskem morju južno od Malte. Za dialekte, ki so najrazličnejša, je izvora, po večini se ganajajo na jezike, ki so bili v rabi še predno se je razširil laščki idiom po polotoku.

Jezik Etruskov, Oskov, Kelto, Ilircev se je pod učinki latinskega jezika spremenil v Italiji v sedaj obstoječe dialekte, od katerih pa so se nekateri že dalje izpremenili zaradi nemških, francoskih, španskih, arabških, germanskih nazivov, ter albanških in slovanskih vseljencev.

Bistvena razlika med jeziki in dialekti v znanstvenem smislu na obstoje. Vsek dialekt se lahko smatra za jezik, takisto se smatra lahko več jezikov kot dialekt neke širše jezikovne družine.

Ve italijanske narodnosti.

Ko smo torej ugotovili, da so vsi državljani Italiješke kraljevine za državo "samo Italijani, ne glede na dialekt, ki ga rabijo v družini, in da smatrajo vsi in da se lahko proglašajo vsi k Italijanski narodnosti, se moramo vprašati danes po desetih letih narodnostne unifikacije, ali naj bi se ne odpravila razlika med Italijani in Neitalijani, ker se daje s tem nekaterim značaj tujcev, ker se imenujejo po krivici Slovani ali drugoder vsi oni, ki govorijo doma kraškoosloški dialekt.

In nato klobasari pisec o izjavah, ki jih je bil del neki dialekt iz Krasa: "Ne drugoderi torej, nadaljuje, drugoderi pomeni drugega rojstva."

"Toda kdo je v stanu, je baje izrekel ta učeni dialekt iz Krasa, dokazati izvor posamezne družine na Krasu ali v soški dolini. Kdo more razlikovati naslednje prišeljenj Slovenov od tujih starih keltskega prebivalstva, o čemr furlanskega prebivalstva, ki ni nikdar izginilo iz dežele in je le izgubilo svoj jezik."

Nato razpravlja še o etnografskih problemih, toda tako puzno, da tega mesta niti ne omenimo.

Kdo je torej drugoder? Kot drugoderi naj se smatrajo samo tisti Italijanski državljani, ki poznajo in govorijo izključno kraškoosloški dialekt in njihovo število se zmanjša čim dalje bolj dokler ne bo popolnoma izginilo.

"Obesila bi

Janko Telhan:

Skozi življenje

Neke temne noči si po obleki oblečemo spodnje hlače in srajce, štirje možje, ter se plazimo v najbolj oddaljen temen kot. Tiho je vse. Splezamo po tični ograji na vrh, tedaj rujava žica zaskripelje, za mano zavpije stražnik, vstrelj in kroglja mi zaživijo mimo glave. "Prokletost!" V sosednjem šotoru nekdo zastoka v spanju — mi se izgubimo v temo in ubogi Italijani letajo celo noč okoli šotora s prizganimi bakljami.

Tu smo že vse pospravili in napotimo se dalje in sicer v neko drugo vas z imenom Brentonico. In ne ostanem dolgo. Pride povelje, da gredo Nemci domov. Čez noč sem postal Nemec in neke lepe noči zapojemo v taborišču za slovo par slovenskih pesmi in z luninim svetom odrinemo čez brde in vinograde na proti železni cesti.

Trento je za nami. Nahajamo se v taborišču Mori, kjer nas popijejo in kjer nas čaka na tisoče Nemcev na vrnitev v domovino.

Lep večer je danes. Menda našepi, kar sem jih preživel v Italiji. Kolone so pripravljene, preiskane in z mrakom odkorakamo na postajo. Vlak zapiska. Z bogom, Italija, peljemo se v Avstrijo. Od same razburjenosti ne morem spati. Brenner. Meja. Vlak drči proti Inom-

stu, kjer pridemo opoldne. Vsa postaja v zastavih — godba igra in povsod napis "Willkommen Heimkehrer!" Kar nas je Slovencev, se javimo pri komandi, ter povemo po pravici, kar smo. In odgovorjajo nam: "Ne imejte strahu. Ne bomo vas poslali nazaj, ker poznamo Italijane, pojdite mirno domov. Veliko nimamo, da bi vas pogostili, a to, kar imamo, radi tudi vam damo. "Herzlich Willkommen!"

Dobilo smo kosilo, bel kruh in cigarete. Vlak okinčan z zastavami in zadnjimi zapoznelimi cvetkami — lokomotiva zapiska, — mi pojemo. — "Zbogom min hvala za gostoljubnost — hvala, hvala —"

Vlak hiti po Tirolski, Solno-graški. Na vseh kolodvorih nam nazdravljajo, delijo cigarete, marmelado, kot bi se vračali kakor zmagovalci, — saj smo zmagovavci trpljenja.

"Pozdravljeni, tisočkrat pozdravljeni!"

Seltstal! St. Michael!

Naš vlak odpelje proti Gradcu. Štirje izstopimo. Hočejo nam dati svoj vagon do Celovca. A mi se zadovoljimo z navadnimi tovarnimi.

Večer nas najde v St. Vidu ob Glini.

"Nič ne vem, kaj se godi z mano. Je resnica ali sanjam? Ali grem res domov, ali ne bo morda nekdo kmalu zaklical: "Andiamo lavorare!"

Čuti so utopeli. Hodimo po železniški progi. Noč se je naredila. Tam stojijo lesene barake in krenemo proti njim, kjer prenočimo v dišečem senu.

Bog ve, ali danes zadnjič? Drugo jutro se napotimo čez Gosposvetsko polje, kjer je takle zibelj slovenskega Korotana. Kamen, kjer so nekdanj prisegali deželni knezi na ustavo, še stoji, ograjen, poraččen z mahom. Fevdalnih vitezov pa ni več — vse mine, tudi bogastvo, vlada in sila.

Čez Gosposveto proti Grafensteinu drži naša pot. Na meji. Tu potrosimo zadnji denar za hrano in poleg tega nas še pogoste.

Mos, pod katerim teče potok in sredi mostu na vrvi slovenske zastave.

Osvobodena domovina! Padel bi na tla, poljubil tvoje grudi, ti zemlja, ki si me rodila in po kateri je tako hrepenelo moje srce na ruskih stepah, v romunskih pragodih, med skalnatimi grebeni Tirolske, pod pekočim italijanskim solncem. Ti zemlja ljubezni, krasote — zemlja očetov, svobode — bodi mi tisoč in tisočkrat pozdravljena!

V kronah dreves zašumi, kakor bi hotela mati našega hrepenenja pozdraviti izgubljene si-

love, pritisniti na srce sinove, ki se po sedmih letih zopet vračajo v njeno naročje za vedno. . . Krog in krog ena sama lepa pesem.

Korakamo čez most. "Stoj!" zagrmli. "Kdo tam?" "Ujetniki iz Italije." "Prosto!"

"Zupančič, peljite jih na bataljonsko komando!" Moč vzame pulko in natakne bajonet. Podamo se na pot.

"Živela svoboda!" "Herzlich willkommen!" Sklonjene glave korakamo za njim.

"Živela Jugoslavija!" Na poveljstvu nas zaslisi. Dolgi zapisniki. Kje, od kod in kam? Mrki vojaški obrzi. Popoldne na polkovno poveljstvo v neki grad, kjer prenočimo v senu. Drugo jutro v Velikovec, zopet na poveljstvo, kjer nam niti stanovanja ne dajo in si ga moramo izprositi pri dobrih ljudeh.

Mine tudi ta krišev pot. Dovoljeno nam je, se vrniti domov. Na kolodvoru se poslovimo. Naš prijatelj, Korošec, je že doma in drugi moj sotrpni me spremlja še do Maribora, naprej se vozim sam. Vlak hiti in pot se krajša. Zadnja pot v vojaški obleki, pot, katere sem se radoval dolgih sedem let, pot, ki me privede zopet za vedno domov.

Ni v meni veselja — dvom se vzbuja: še vedno prodani. . . Ljubljana. Navadno pusto jesensko življenje brez rož in zastav. Brez marmelade, belega kruha in cigaret. Svobodna Ljubljana, — brez srca.

"Herzlich willkommen! Srčno pozdravljeni!"

Snidenje doma je bilo prisrčno in drugo jutro sem se javil na poveljstvu, kjer so me hoteli zopet obleči v vojaško suknjo, da bi delal dvamesečne orožne vaje. Orožne vaje po vsem tem trpljenju in naporni službi vojaških let. Sebe po dolgem priznavanju dobim šest tednov dopusta in takoj sem se napotil v delavnico, da si zaslužim za obleko, ker v italijanski uniformi ne morem med svobodne Jugoslovane.

Mimogrede.

Jutranji trak prihaja v sobo, tam na daljnem horizontu se že svetlikajo prvi žarki mladega jutra, a duša še vedno ni našla pokoja; v prsih peče, kakor bi bila žerjavica v notranjosti.

Povojna epizoda.

V vseh očeh laž, smehljajoče ustnice lažejo, objemi belih rok lažejo, še celo kipeča prsa in v luči se kopajoči lasje lažejo.

Vse ena sama velika laž — lov za denarjem. Tiho po prstih so hodili, da bi me zazibali v spanje, komaj slišno so govorili, sladke besede, da bi ne ugañili njihovih misli, kakor izgubljenega sina so me pritisnili na široko-grudno srce, a sladkimi poljubi so opajali moja usta — a v srcu je bila prevara — velika jasnaja laž — vzri prepričanje v koš — radi denarja, in mi te napravimo velikega.

Siroka je bela cesta, z asfaltom tlakovana, z dobrotami obsejana, z šametom in bliščem obdana, pod njo pa curi gorka in topla kri tisočev, milijonov. Da bi šel po tej cesti, me vabi te? Kako? Ko pa ni v meni moči. Meso sicer sili po uživanju, a volje ni. Noge so vajene kame-nja in rane na rokah se še niso zacelile od udarcev trnja. Tudi nimam svatovskega oblčila in gospod me bo spodil iz vinograde.

Vse ti preskrbimo, namažemo rane z dišečim oljem in svatovska obleka je že pripravljena — samo prodaj nam svoje prepričanje — za denar. Omahoval sem dolgo, tisoč želja je klicalo iz vseh kotov. Vojni parfumi in dišeči rož je omamljal, rdeča luč in bara je vabila in mehke roke so me božale po licu, tako dao sem se nazadnje odločil — ter ostal na trdi, a kamenjem pokriti cesti.

(Dalje prihodnjik.)

NA PRODAJ so tri trinadstropne, pet-sobne, moderne in opeke zidane hiše. Zaprti porči za spalnico, gorkota na paro, izvrstna vozna svesca. Cena zmer-na. Pokličite na tel. Lawn. 3618 ali osebno na: 2225 So. Ridgeway Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Perič: "Ti, Meznarič pravi, da ima vedno opravka z najvišjimi glavami v mestu."

Mertel: "I seveda, saj je vendar brivec!"

Zakaj se pa ne moreš poročiti?"

"Mojemu očetu je bilo lahko, ker je vzel mojo mater. Jas pa si moram iskati — tujo..."

Mati sinku: "Poljubi tetko v pozdrav."

Sinko: Ne! Tete ne poljubim noben način. Papa je jel za to krepko zaušnico.

NORTH SHORE LINE

Pripravna pot v Milwaukee Racine-Kenosha Zion-Waukegan

Zakaj se ne bi podali na pot s svojo družino, in obiskali te kraje? Brzovlaki North Shore proge odhajajo z Adams in Wabash postaje v Chicagu vsako uro v Milwaukee, Racine, Kenosha, Waukegan in North Chicago. Drugi brzovlaki odhajajo iz Chicaga še pogostje v

Kenilworth
Winnetka
Hubbard
Woods
Glencoe
Ravinia
Highland
Park

Highwood
Fort Sheridan
Lake Forest
Lake Bluff
Great Lakes
Zion
Mundelein
Libertyville

Peljite se tem potem in tako se izognete prenapolnjenih cest. Cena je niska. Vzemite Rapid Transit "L" vlak naravnost do bližnje postaje North Shore proge. Na južni strani mesta je šest takih postaj nadulžne železnice, poleg postaje ki se nahaja na 223 South Wabash (Wabash and Adams), in postaje na Grand Ave., Wilson Ave., ter Howard St. Pokličite na telefon: Central 8280, za pojasnila glede kretanja naših vlakov.

Avtomobilski zveza z podeželskimi kraji
Redna avtomobilski zveza se vzdržuje s postaj North Shore železnice v Waukeganu in Libertyville, v sledeče kraje:
Fox Lake Antioch Lake Zurich Wauconda
Channel Lake Lake Villa Woodstock Gurnee
McHenry Deerfield Northbrook Teahoy

Iz Kenosha se vzdržuje avtomobilski zveza s Powers Lake, Silver Lake, Paddock Lake, Twin Lakes in Lake Geneva.

Chicago North Shore & Milwaukee Railroad Co.
Proga poslužbe

Prosta

izletna pojasnila

Izletni urad (Outing and Recreation Bureau) na 72 W. Adams St., je ustanovljen s namenom, da daje brezplačna pojasnila o krajih pripravljenih za izlete v razdalji 100 milj od Chicaga. Tisnadveni večaki vam bodo pomagali urediti vse potrebno za izlete po nizki ceni, bodi se en dan, en teden ali več. Vsa pojasnila o ribolovu, vožnji s čolnom, iger, in drugih zabav na prostem v kateremkoli kraju ali jezuru, katerega je mogoče doseči s proge North Shore železnice. Ta postrežba je popolnoma brezplačna. Pokličite telefonično State 0080 ali pa se oglasite v uradu. Brošure s opisi in zemljevidi krajev, se dajo brezplačno.

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA CLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Cene zmerne, unijako delo prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENNA POJASNILA

A. P.:

LASTOVKA